

MEDICATIE EN MONDGEZONDHEID

Donderdag 16 april 2020
van 13.00 tot 16.15 uur

LOCATIE: Zorgverzekeraars Nederland (ZN) Sparrenheuvel 16, 3700 AM te Zeist

Programma:

13.00 - 13.15 uur	Ontvangst
13.15 - 13.20 uur	Welkom Dr. J.H. (Hans) van Os, lid Wetenschappelijke commissie VAV
13.20 - 14.10 uur	Medicatie en mondgezondheid Deel I Prof. dr. A. (Arjan) Vissink, Hoogleraar Orale Geneeskunde, Universitair Medisch Centrum Groningen. Zijn voordracht heeft de titel: " <i>Bijwerkingen van geneesmiddelen met gevolgen voor de mond</i> "
14.10 - 15.00 uur	Medicatie en mondgezondheid Deel II Prof. dr. F.K.L. (Fred) Spijkervet, Hoogleraar Mond-, Kaak-, en Aangezichtschirurgie (MKA) Universitair Medisch Centrum Groningen, Hoofd van de afdeling MKA-chirurgie. De titel van zijn voordracht is: " <i>De gevolgen van oncolytica op het mondslijmvlies en het kaakbot</i> "
15.00 - 15.15 uur	Pauze: koffie / thee
15.15 - 16.05 uur	Medicatie en mondgezondheid Deel III Prof. dr. J.G.A.M. (Jan) de Visscher, Hoogleraar Oral Medicine, Vrije Universiteit Amsterdam. Zijn verhaal zal gaan over: " <i>De mond snoeren of roeren?</i> "
16.05 - 16.15 uur	Discussie en afsluiting o.l.v. Hans van Os

Accreditatie

Voor deze nascholing is accreditatie aangevraagd bij de Stichting AbSg voor het specialisme maatschappij en gezondheid, profielen beleid en advies en indicatie en advies.

Competenties

Professionaliteit en kwaliteit 20%
Medisch handelen 20%
Kennis en wetenschap 60%

Achtergrond: ” *Bijwerkingen van geneesmiddelen met gevolgen voor de mond*

Zowel geneesmiddelen als zelfzorgmiddelen kunnen gevolgen hebben voor de mond. De meest voorkomende bijwerking is het gevoel van een droge mond echter het is de vraag of aan deze bijwerking ook daadwerkelijk een daling van de speekselsecretie ten grondslag ligt. Daarnaast kunnen geneesmiddelen en zelfzorgmiddelen o.a. leiden tot het ontstaan van infecties, ulceraties, proliferatie van de gingiva, botnecrose en verkleuringen. De wijze waarop een op juiste gronden voorgeschreven medicament het beoogde effect in de mond heeft, hangt bovendien sterk af van de wijze van toediening en/of de in het preparaat aanwezige hulpstoffen. Bekende voorbeelden zijn het optreden van schade aan de dentitie wanneer bij een patiënt met een droge mond een niet neutrale natriumfluoride gel wordt toegepast en de slechte tolerantie van medicamenten waarin alcohol is verwerkt bij slijmvliesandoeningen.

Achtergrond: “*De gevolgen van oncolytica op het mondslijmvlies en kaakbot*”

De medicamenteuze behandeling van oncologische aandoeningen kan gepaard gaan met bijwerkingen op het mondslijmvlies en het kaakbot. De gevolgen hiervan hebben vaak een grote impact op het functioneren (eten, praten, slikken) en de kwaliteit van leven van de patiënt. Dit betreft zowel tijdens als na de oncologische therapie. Het is van belang dat voorafgaand aan de oncologische therapie een dentogeen focus onderzoek wordt uitgevoerd om het risico op het ontstaan van bijwerkingen in kaart te brengen en daarmee preventieve maatregelen te kunnen nemen op basis van een patiëntgericht risicoprofiel.

Achtergrond: “*De mond snoeren of roeren?*”

Er is een grote verscheidenheid aan aandoeningen die in de mond en het periorale gebied kunnen voorkomen. Het gaat hierbij om 3 te onderscheiden groepen te weten: lokale afwijkingen, uitingen van systemische en gegeneraliseerde lichamelijke aandoeningen en bijwerkingen van en interacties door geneesmiddelengebruik. Maar van wie is de mondholte? De tandarts met zijn zesjarige academische opleiding waar onderwerpen gerelateerd aan het gebit, de mond en het periorale gebied worden onderwezen of de arts/huisarts/ouderengeneeskundige waarbij in het geneeskundig curriculum en de vervolgoopleidingen amper aandacht is voor de mond en het er op lijkt dat het geen onderdeel is van het lichaam. Maar de patiënt met een mondafwijking gaat wel naar de huisarts en niet naar de tandarts. Is er een spanningsveld tussen tandheelkunde en geneeskunde over het domein ‘mondholte’ en is er hierdoor onduidelijkheid voor patiënt, huisarts, tandarts en niet in de laatste plaats de overheid?

Leerdoelen

De geneeskundige volksgezondheid heeft kennis en inzicht in:

- De invloed van oncolytica op het mondslijmvlies en kaakbot.

De geneeskundige volksgezondheid is zich bewust van:

- De impact van oncolytica betreffende eten, drinken en spreken.

De geneeskundige volksgezondheid heeft kennis, inzicht en overzicht betreffende:

- De gevolgen van geneesmiddelen en zelfzorgmiddelen op de mondsituatie.

De geneeskundige volksgezondheid heeft inzicht en overzicht betreffende:

- De verscheidenheid aan aandoeningen die in de mond en het periorale gebied kunnen voorkomen.

De geneeskundige volksgezondheid ontwikkelt:

- Een visie met betrekking tot het belang van de integratie van de mondzorg binnen de geneeskunde.

De bijeenkomst is bedoeld voor: VAV -leden en overige KAMG- leden

Voor VAV- en KAMG-leden is deelname gratis. Niet-leden betalen € 50,00 euro per bijeenkomst.

U kunt zich aanmelden via [deze link](#).

Als VAV-lid heeft u inloggegevens ontvangen. Na inloggen worden uw gegevens grotendeels al voor u ingevuld.

Leden kunnen ook voor deze bijeenkomst een collega als introducée (bijv. een Losgio-lid) gratis laten deelnemen. Daarvoor kunt u een e-mail te sturen naar: secretariaat@vavolksgezondheid.nl

Vermeldt daarin duidelijk uw naam, BIG-nummer en adresgegevens.

De sprekers:

Prof. dr. Arjan Vissink

Arjan Vissink voltooide zijn studie tandheelkunde in 1982 te Groningen. In 1985 promoveerde hij aan de Rijksuniversiteit Groningen op een onderzoek getiteld "Xerostomia. Development, properties and application of a mucin-containing saliva substitute". Tussen 1987 en 1992 verrichtte hij als KNAW fellow (Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen) onderzoek naar het mechanisme en de preventie van stralingsschade aan speekselklierweefsel. Van 1992 tot 1996 werd hij opgeleid tot specialist in de Mondziekten en Kaakchirurgie op de afdeling Mondziekten, Kaakchirurgie en Bijzondere Tandheelkunde van het Academisch Ziekenhuis Groningen. Vanaf 1996 is hij als staflid verbonden aan deze afdeling waar hij zich in het bijzonder toelegt op de Orale Geneeskunde en de Reconstructieve Preprothetische Chirurgie en Implantologie en medeverantwoordelijk is voor het opzetten en begeleiden van onderzoek. In 1999 legde hij in Groningen het artsexamen af. In 2003 werd hij benoemd tot hoogleraar Orale Geneeskunde. Naast zijn klinische en wetenschappelijke taken is hij als docent betrokken bij het onderwijs aan zowel studenten geneeskunde als tandheelkunde.

Prof. dr. Fred Spijkervet

is opgeleid tot kaakchirurg (1988-1992), en sinds 1992 fulltime aangesteld als MKA-chirurg aan de afdeling Mondziekten Kaak- en Aangezichtschirurgie van het UMCG, Groningen. Vanaf 2012 is hij hoofd van deze afdeling van het UMCG en tevens aangesteld als hoogleraar MKA-chirurgie aan de Rijksuniversiteit Groningen met focus op aandoeningen uitgaande van het kaakgewricht en de orale geneeskunde. Van zijn hand verschenen meer dan 170 wetenschappelijke peer reviewed publicaties en diverse boekpublicaties. Fred Spijkervet was en is bestuurslid van diverse nationale en internationale beroeps- en wetenschappelijke verenigingen waaronder de International Society for Oral Oncology en de Multinational Association for Supportive Care in Cancer

Prof. dr. Jan de Visscher

Jan de Visscher is sinds 1982 werkzaam als MKA-chirurg/hoofdhalsoncoloog in het Medisch Centrum Leeuwarden, Het tandartsexamen werd in 1977 (Nijmegen) behaald, opleiding tot kaakchirurg te Nijmegen (1978-1982) en het artsexamen in 1991 (Groningen). In 1999 promoveerde hij aan het VUmc op een onderzoek getiteld 'Squamous cell carcinoma of the lip'. Zijn aandachtsgebieden betreffen de hoofdhalsoncologie, speekselklierpathologie en oral medicine. Hij is hoogleraar Oral Medicine in Amsterdam Universitair Medische Centra, locatie VUmc. Hij was bestuurslid van diverse nationale beroepsverenigingen, Nederlandse vertegenwoordiger in internationale gremia en verzorgt in den lande veel voordrachten voor mondhygiënist, tandartsen, dermatologen en KNO-artsen.